

Pracownia nr 1

16.11.2010

1 Zapoznanie z pracownią komputerową

Podczas zajęć będziemy korzystać z programu o nazwie Maxima. Program można pobrać z internetu, jest darmowy. Informacje można znaleźć na stronie:

<http://maxima.sourceforge.net/>

2 Zadanie: Pojęcie całki

Przyjmijmy następującą nieformalną definicję pojęcia całki: całką z zadanej funkcji na określonym przedziale nazwiemy wielkość odpowiadającą polu figury ograniczonej wykresem tej funkcji i x-ową osią współrzędnych w danym przedziale.

Jak możemy posłużyć się komputerem do wyznaczenia całki?

2.1 Pierwsze kroki w maxima

2.1.1 Tworzenie zmiennych

2.1.2 Definiowanie funkcji

2.1.3 Tworzenie list

2.1.4 Rysowanie wykresów funkcji

2.2 Przybliżanie wartości całki

Aby w prosty sposób policzyć przybliżoną wartość całki możemy podzielić figurę, której pola szukamy, na inne figury. Takie których pole umiemy policzyć, mogą to być np. prostokąty lub trapezy.

Tu rysunek na tablicy

Można to zrobić w następujący sposób:

1. Zdefiniuj funkcję f o wzorze $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$.
2. Utwórz zmienne a i b określające granice przedziału na którym zadana jest funkcja.
3. Podziel przedział $[a, b]$ na równe odcinki długości h .
4. Utwórz zmienną h oraz listę xx zawierającą współrzędne x końców odcinków podziału.
5. Podziel figurę pod wykresem funkcji f na prostokąty lub trapezy, których podstawami są utworzone wcześniej odcinki. Można to zrobić na kilka sposobów. Wybierz dwa z nich.
6. Dla każdego sposobu oblicz sumę pól utworzonych figur. Zapamiętaj wynik.
7. Jak różnią się między sobą wyniki dla różnych metod podziału figury pod wykresem funkcji?

2.3 Obliczanie wartości całki

Maxima potrafi policzyć dokładną wartość całki - na zadanym przedziale, tzw. *całki oznaczonej* - na dla wielu funkcji. Służy do tego komenda **integrate**. Porównamy wyniki jej działania z naszymi przybliżeniami.

1. Policz, za pomocą funkcji **integrate**, wartość całki z funkcji **f** na przedziale $[a, b]$. Zapamiętaj wynik.
2. Oblicz różnicę pomiędzy uzyskanym wynikiem i wcześniejszymi przybliżeniami.